

74:

Dissertatio II.

disp. I. sett. I. Nego consequentiam; non enim Persona Verbi potest denominari *creata* à Virgine, quia Deus non est ab ea simpliciter factus, quod requirebatur, ut *Causatus* diceretur, sed cū restrictione *factus Homo*, quod plāne denotat rationem generantis, non causantis. Neque item potest denominari *mutata*, nam mutatio non denominat terminum *mutatum*, sed *subjectū*. Quando enim materia de non habenda forma transit ad eam habendam, non dicitur forma mutari, sed ipsa materia: Inde cum Persona Verbi non sit *subjectum*, sed terminus generationis Virginēz, mutari non dicitur.

Argues tertio: Humanitas est terminus formalis generationis, & relationis Filij ad Matrē: Ergo semper ac manet eadem humanitas manet relatio Filij, sed si Maria conceperet purum hominem, & hic postea fieret Deus, maneret eadem humanitas: Ergo tunc Maria esset Mater Dei; atqui non esset: Ergo nec modo est. Distinguo antecedens, humanitas secundum se præscisse est terminus generationis, nego, humanitas ut subsistens, seu suppositum, concedo; nam terminus generationis est Homo, & Homo est suppositum: & consequens, semper ac manet eadem humanitas secundum se præscisse manet relatio Filij, nego, ut subsistens, concedo, & sic minorem, ac nego consequentiam, quia in eo casu cū actio generativa Virginis non terminaretur ad homi-

Sectio I.

75:

hominem subsistentem, non esset Mater Dei, sed solius hominis, qui postea mere per accidens respectu Virginis esset Deus, non autem dependenter ab eius generatione.

Sed contra: Et si Filius alicuius Mulieris nō concipiatur Rex, sed eligatur post nativitatē, verum est quod illa Mulier est Mater Regis: Ergo pariter. Nego consequentiam, & est disparitas, quia cum ille Homo, qui postea fit Rex maneat idem suppositum, quod antea erat, & ea Mulier, sit Mater illius suppositi, vere denominatur Mater Regis: At vero in casu posito, cum dentur duo supposita, vnum humanum in Conceptione, & alterum post illam divinum, & cū actio generativa Marie terminaretur ad primū, & non ad secundum, nullo modo vere diceretur Mater Dei; nam communicatio idiomatum fit in eadem Persona, & non in diversis.

SECTIO SECUND A.

An Maternitas actualis, seu actio generativa Virginis terminata sit ad Unionem Hypostaticam?

INQVIRIT quæstio, an Beata Virgo defacto physicè influxerit in unionem hypostaticam? Et utrum talis influxus fuerit omnino necessarius, ut vera Dei Mater existeret: Pro cuius controverxi intelligentia aliqua de unione hypostatica, & de materno Virginis conuersu ad far-

mationem Corporis Christi sunt præmittenda: Præmitto igitur primo, quod iuxta meliorem tententiam duplex est in Christo substantialis vnio: alia *naturalis*, qua nimirum eius anima unita est corpori; alia vero *hypostatica*, qua scilicet hypostasis divina unita est humanitati; & dicta est. *Hypostatica*, quia facta fuit immediate non in natura divina, sed in hypostasi, seu Verbi personalitate, ab ea que, & humanitate realiter distinguitur, ut pote modus earum.

Atque hæc vnio iuxta varias sententias considerari potest duplex, vel triplex partialis, unde una totalis resultet: Dicitur duplex, si dicatur cum P. Rodes, & alijs, hypostasim divinam, solum fuisse unitam animæ Christi per unionem spiritualem, & corpori per Corpoream, non vero uniti naturali, nam hæc solum mediate assumpta est à Verbo, quatenus animæ, & corpori, quæ immediate assumpsit, erat conjuncta. Dicitur triplex, si dicatur cum P. Carle. Quod personalitas Verbi non solum animæ per spiritualem unionem, & corpori per corpoream, sed unio etiam naturali per unionem hypostaticam propriam unita fuit; & hæc unio dimissa est in triduo mortis, & in resurrectione resumpta.

Præmitto secundo: Certum omnino debere esse, quod B. Virgo, ut esset vera Christi Mater, debuit producere eius naturalem unionem; quia ut homo dicatur substantialiter genitus, debet

bet aliqua pars substantialis illius generari; atque ex tribus partibus substantialibus hominis, solum potest generari vnio, nam anima, & materia creantur: Ergo. Attamen unionis naturalis productio cum in generationibus ordinarijs non fiat in instanti concursus maris, & feminæ, sed post aliquot dies, residet *virtualiter*, seu tāquam in virtute, in semine Viri, & Mulieris; quod transacto debito tempore, ut organa disposita sint ad animam rationalē, & ut hæc à Deo creatur, producit unionem; cuius productio dicitur fieri à Parentibus, quia ab eis decissa est seminalis materia in quā continebatur.

Dixi in semine Viri, & Mulieris, quia non solum Vir concurrit active ad generationem, verum etiam femina per communicationem seminalis materiæ, licet etiam cōcurrat passive: Unde concursus feminine activus modo dicto ad generationē prorsus requiritur, ut contra Aristotelem tenet probabilior Medicorum sententia cum Hypocrate, Galeno, Valesio, & alijs. Quibus ex omnibus concluditur, Mariam effectivè physice generasse unionem animæ Christi cum corpore, ut & alię Matrēs, per decisionem veri seminis; quod fieri necesse fuit, nam generatio est origo viventis à vivente à principio conjunctio in similitudinem nature. Atque hæc similitudo, & conjunctio principij sit à semine, quod est aliqua pars substantialis generantis, qua conjungit

78.

Dissertatio II.

gitur cum genito, & per quam hoc sit illi simile.
Ad hæc vide P. Suar. tom. 2. in 3. p. disp. 10.
Sect. 2.

Neque id obstat illibatae Mariae Virginitati; nam huic solum opponitur materiæ seminalis communicatio facta voluntarie, & cum venerea delectatione: At B. Virgo sicut pèperit sine dolore, ita sine carnali voluptate cōcepit. Ab alijs tamen Matribus Maria distinguitur, in eo, quod illæ sint causæ partiales, licet principales, Filij; at vero Virgo fuit causa adæquata generationis Christi, sed instrumentalis ab Spiritu Sancto elevata, qui ad eam generationem concurrevit adæquate principaliter, & suplevit semen Patrium, Virgineum què elebavit ad Christi productionem: In quo sensu dicitur à Matribus, quod Spiritus Sanctus fuit semen, ex quo conceptus est Christus; & quando dicunt, hunc sine semine conceptum fuisse, intelligendi sunt de materia seminali Viri.

Præmitto tertio: Quod Beata Virgo debuit concurrere ad Christi generationem, sicut & alia Mares, tribiendo proli materiam, nimis sanguinem, & semen, ut sic generatio sit à principio coniunctio, & in similitudinem naturæ; verificetur que quod ait Phylosophus, membrum Parentis est Filius, imo est idem cum ipso; & quod Augustinus aiebat, Caro Christi Caro Mariae. Nam quod aliqui timentes, ubi non est timor, asserunt,

partem

Sectio II

79:

partem carnis Mariæ decissam fuisse ab eius corpore, vt Domini corpus formaretur, falsum omnino est; nam reliqua Mares, vt vere tales sint, non carnem, sed sanguinem, & semen conferunt proli; atque hoc, vt dictum est, Mariæ Virginitati non obest.

Neque secundo obest, quod in reliquis Matribus formetur corpus proli ex impurissimo sanguine, nèpe menstruo, & prorsus indecenti B. Virginis: hoc enim falecissimum est, nam sanguis, ex quo proles in utero Matris efformatur, purissimus est, & perfectè decoctus, quando fit talis formatio: Tunc vero vocatur menstruus, & est impurus, quando ob aliquam humorum indispositionem, inutilis ad generationem fit, ideoque à natura, ne prorsus corrumpatur, expellitur. Neque tertio obest, quod Patres dicant, in Christo esse carnem Mariæ: hoc enim verū est, non quatenus aliqua pars carnis illius, ad generationem Christi a vulsa fuerit, sed quatenus fuit ex eius sanguine, & semine coagulatus. Nunc vero his præmissis sit.

Prima conclusio contra Thomist. & Patres Suares, Vasques, Molina, & alios cum Matribus Granad. Hurt. Bernal, & Vega citatis à P. Rodes hic q. 2. §. 1. Maria Virgo defacto produxit unionem hypostaticam. Probatur conclusio auctoritate Patrum. Nam D. Ambros. Epist. 81. inquit; *Caro per Virginem iuncta est Deo; sed carnem jungi*

iungi Deo, est carnem vniuersitatem hypostaticam Deo: Ergo per Virginem, idest, per influxum Virginis caro unita est hypostaticam Deo. Itē. s. Athanas. de Incarnat. tom. 3. ait. Carnis unitio cum Verbo divinitate ex utero traxit originem; sed carnis unitio cum Verbo est productio unionis ad Verbū. Ergo productio unionis ad Verbū ex utero Matris traxit originem.

Demum Amsbertus lib. 2. in Apocalip. ait, *Virgo Deum homini coniunxit, Deum carni univit;* atque, *Deum homini conjungere, & Deum carni vniire,* est formalissime producere coniunctionem, seu unionem Dei cum carne: Ergo Virgo talem unionem produxit; quæ quidem hypostatica est. Probatur iam conclusio ratione: Quid quid est possibile, & cedit in honorem B. Virginis, defacto illi concessum est, ut in hac materia est principium Theologorum certissimum, & nos ex professo postea probabimus; sed productio unionis hypostatica à Virgine est possibilis; vel ostende duo contradictoria, quæ nunquam ostendes; & cedit in honorem Beatæ Virginis: Ergo defacto illi concessa est.

Secunda conclusio cum Patribus Barbiano Controvers. 1. disp. 1. & 2. Aranda, & pluribus Recentioribus contra supra citatos, & Patrem etiam Rodes ibidem. Usque adeo verum est, Beatam Virgem influxisse in unionem hypostaticam, ut sine tali influxu vera Dei Mater nullatenus es-

set:

set: Vnde talis influxus metaphysice necessarius est Marii Dei. Probatur conclusio efficaciter ex Patribus Barbiano, & Aranda. Non potest esse Mater Christi Mulier, de qua non verificatur formalis Christi productio; atqui si Maria, non produxit unionem hypostaticam, de ea non verificatur formalis Christi productio: Ergo si ea non produxit non fuit vera Mater Christi. Probatur minor: Productio solius unionis naturalis non est formalis productio Christi; sed si Maria non produxit unionem hypostaticam, solum verificatur de ea productio unionis naturalis: Ergo si Maria &c.

Probatur maior: productio unius neque conexi, neque exigentis aliud, sed potius naturaliter repugnantis illi, non est productio formalis illius, ut est evidens; atqui productio unionis naturalis in humanitate neque connectitur, neque exigit Christum; seu Verbum hominem; sed potius naturaliter Verbo repugnat, utpote solus exigens humanitatem subsistentem naturali modo, nimirum subsistentia humana: Ergo productio solius unionis naturalis &c. Ulterius: Maria esse Matrem Dei est formalissime Deum facere naturam humanae partipem, & sibi similem in natura; sed si non produxit unionem hypostaticam, non fecit Deum naturam humanae partipem, nam facere Deum partipem naturam humanae, est formalissime Deum active unire humanitatem.

E.

yc

viparet: Ergo si non produxit Unionem hypostaticam, non sicut vera Mater Dei.

Iam vero, quia licet certum sit, in eodē instanti reali temporis productam fuisse utramque Unionem, naturalem, & hypostaticam; varius tamē est inter Theologos circa rationis, vel naturae instantia modus discurrendi. Primus illorum, qui cum Patrib. Vasques, & Lugo dicunt, prius natura productam fuisse Unionem naturalem, postea hypostaticam. Secundus eorum qui ē contrario descendunt afferentes pro se Angelicum Praeceptorem, prius natura factam esse hypostaticam Unionem, & postmodum naturalem. Tertius deum illorum, qui iuxta Doct. Exim. secuti sanc. Aug. Fulges. Greg. & Damasc. afferunt; eadem indivisibili actione utramque Unionem fuisse productam: iuxta hos tres dicendi modos probanda est conclusio.

Iuxta primum ergo modum discurrendi, probatur. Tota Virginis actio, qua constituta fuit Mater Dei, terminata est ad hominem, ante quam hic homo intelligeretur Deus; sed actio productiva hominis ante quam talis homo intelligatur Deus, non est formalis productio hominis Dei, sed solius hominis: Ergo tota actio Virginis, qua constituta est Mater, non est formalis productio hominis Dei; sed eo ipso iuxta hunc discurrendi modum non est Mater Dei, quia Mater Dei non est illa, cuius actio non termina-

tur ad Deum, sed solum ad hominem: Ergo ut Maria sit Mater Dei, debet eius actio productiva ad Deum terminari, ac proinde producere Unionem hypostaticam.

Probatur iam concusio iuxta secundum modum loquendi: Ut Mulier sit vera Mater, debet eius actio generativa terminari per se ad Filiū, seu ad suppositum genitum iuxta illud Beati Alberti in Mariali Cap. 184. *Mater est per se causas origo Filii;* atqui licet prius natura producta sit unio hypostatica, si tamen non est producta à Maria, huius actio productiva non terminatur per se ad Deum hominem: Ergo non erit vera Mater Dei hominis. Probatur minor: Actio productiva Unionis naturalis per Mariam solum terminatur per se ad extrema per tales Uniones visibilias; sed haec tantum sunt anima, & corpus: Ergo per se non terminatur ad Deum hominem, seu ad Verbum, & Humanitatem; cū actio quo ad substantiam naturalis nequeat per se terminari ad tale suppositum, quod non naturali modo est tale, sed est illi indebitum.

Denique iuxta tertium dicendi modum sic argumentor: eadem indivisibilis actio productiva Unionis hypostaticæ, est productiva Unionis naturalis; sed per actionem productivam Unionis naturalis constituta est Maria vera Dei Mater; ita ut si eam non produxisset, vera Dei Mater non esset: Ergo per actionem productivam

vñionis hypostatica constituta est vera Dei Mater, ita vt si eam vñionem non produxisset, vera non esset Mater Dei, ac per consequens influxus in vñionem hypostaticam fuit metaphysice necessarius, vt vera Dei Mater esset. Et sane difficile intelligitur, quod actio procedens à Maria, eam constituēt Matrem Dei, & vñionis hypostatica productiva non procedat ab ea vt productiva talis vñonis.

Ad hoc validissimum argumentum respondebat P. Ioann. Marin de Incarnat. tom. 2. disp. 10. sect. 7. n. 76. & defendens, prius factam esse vñionē hypostaticam inter animam, & corpus, & postea naturalem, inquit, recte salvari, Mariam esse Matrem Dei, quia posita per Virginem actione productiva vñionis naturalis iam, necesse erat cōsequēter, & in illis circūstantijs, quod humanitas ex ea vñione naturali resultans constitueretur in supposito divino, quod iam supponebatur vñnitum animæ, & corpori. Addit ulterius, quod licet productio vñionis naturalis ex se, & antecedenter sit naturaliter connexa cum subsistentia propria; tamen complexum, quod vltimo conflatur ex productione vñionis naturalis est saltem naturaliter connexum cum carentia propriæ substatiæ: ideoque Beata Virgo causans hanc vñionem, est proprie Mater naturalis Dei.

Verum hec solutio iam ex parte præoccupat

ta à nobis est in probatione iuxta secundum modum loquendi. Contra illam igitur sic insurgo: Mater (vti certissimum apud omnes est) non est causa per accidens, sed debet esse causa per se suppositi geniti; atqui quod posita actione Virginæ productiva vñionis naturalis, necesse sit cōsequēter, & in his circūstantijs, humanitatē constitui in supposito divino, non facit Mariā causam per se talis suppositi, cū illæ circumstatiæ, nimirum Verbum præcessisse vñitum animæ, & corpori, per accidens sint respectu Marie, & eius actionis, à qua nullomodo exiguntur, vt videretur evidens: Ergo solutio est nulla.

Contra id autem quod additur, arguo sic: Ideo totum complexum, quod vltimo conflatur ex productione vñionis naturalis est naturaliter connexum cum carentia propriæ subsistentiæ, quia extrema talis complexi, nimirum anima, & corpus, supponuntur sub vñione ad personalitatem Verbi, atque adeo vt sub tali vñione connectuntur cum carentia propriæ subsistentiæ; atqui quod extrema talis complexi ita supponantur, se habet per accidens respectu vñionis naturalis, & actionis Virginæ, à qua talis suppositio neque exigitur, neque exigi potest: Ergo quod Maria causet vñionem naturalē talis complexi, non facit illam veram Matrem Dei, cum iuxta hunc discurrendi modum, nō sit causa per se, sed mere per accidens suppositi geniti.

Argumenta Contraria.

Argumentum primum. Maria solum concurrit ad generationem Christi dispositive, & ministrando materiam: Ergo non influxit active in vniōnem hypostaticam. Probatur antecedens ex D. Thom. hic, q. 31. artic. 5. & q. 32 artic. 4. corpore aiente, *In ipsa conceptione Christi Beata Virgo nihil active operata est, sed solum materiam ministravit*: Ergo. Ulterius: Ad hoc, vt B. Virgo sit proprie Mater Dei, solum requiriatur, quod sit Mater Christi secundum Humanitatem, seu quod corpus Christi fuerit ex ea supatum: Ergo non requiritur quod generet suppositum divinum producendo vniōnem hypostaticam. Probatur antecedens ex D. Thom. q. 35. artic. 3. aiente: *Beata Virgo est vera, & naturalis Mater Christi, quia Corpus Christi de Virgine Maria sumptum: & hoc solum requiritur ad rationem Matri*.

Iren. ibidem artic. 4. Cum igitur in ipso principio Conceptionis fuerit humana natura assumpta a divina Persona, consequens est, quod vere possit dici: *Deus esse conceptum, & natus de Virgine*. . . . Solum enim negari posset Beatam Virginem esse Matrem Dei, se vel humanitas prius fuisset subjecta Conceptioni, & nativitati; quam homo ille fuisset Filius Dei, se vel humanitas non fuisset assumpta in unitatem Personae. Deum ibidem ad secundum. *Dicendum est ergo, quod B.*

Virgo

virgo dicitur Mater Dei, quia Personae habentis dignitatem, & humanitatem, est Mater secundum humanitatem: Ergo.

Præmitto ad solutionem, quod cum D. Thomas fuerit Interpres Aristotelis, seper ac loquitur de requisitis ad Maternitatem, loquitur ex illius sententia, negante ad ratione Matris omninem influxum activum in suppositum genitum, & tantum concedente influxum dispositivum, & passivum. Nos vero rationibus nostræ conclusionis plane convicti, alios que Ecclesiæ Patres in prima conclusione relatos, & Principes etiam Medicorum, utpote qui in hoc puncto præferri debent Aristoteli, secuti, ab eius, & ipsis Interpretis D. Thom. sententia debita cum veneratione recedimus, & influxum activum in suppositum genitum omnino requirimus. Hinc distinguo vitumque antecedens, & illud secundum sententiam Philosophi, concedo, secundum sententiam vero Medicorum probabiliorem, nego.

Argumentum secundum. Alijs Metres non producunt vniōnem inter substantiam animæ, & materia; atqui sunt vere Matres, quia præsupponit ultiunde producta substantia, & precepsile producunt vniōnem inter animam, & corpus: Ergo similiter Maria. Nego consequientiā. & est aperta disparitas, quia in alijs Matribus actio productiva vniōnis inter animam, & corpus connaturaliter connectitur, & exigit eam substanti-

-1A

1231

88.

Dissertatio II.

sistentiam creatam, quæ præsupponitur, ideoq; suppositum genitum illi per se tribuitur: at vero in Maria, actio productiva vniōnis naturalis non potuit exigere divinam hypostasim, utpote quid supernaturaliter adveniens, & naturaliter illi repugnans.

Sed contra primo. Quāvis vniō hypostatica sit supernaturalis, tamen deberi potest Virginea actioni, ut elevata; sicut licet visio beatifica supernaturalis, sit, tamen debetur intellectui creato, ut elevato per lumen gloriae: Ergo nulla est disparitas. Nego antecedens, quia Virginis elevatio ad productionem vniōnis naturalis salvatur præcisus in eo, quod manens Virgo, & adæquate genererit; hoc que totum bene posset stare, licet hominem purum genuisset, nam semper esset miraculosum, quod Virgo adæquate, & manens Virgo gigneret. Inde ad paritatem visionis disparitas est; quia elevatio intellectus est ad visionem, ideoque conjuncto intellectus, & luminis visio debetur; at elevatio Virginis, de qua est argumentum, non est ad vniōm hypostaticam.

Contra secundo: Licet actio generativa aliarum Matrum exigat subsistentiam creatam, tamen non causat vniōm talis subsistentiæ, cum hæc præsupponatur ad Matris actionem: Ergo neque Maria causavit vniōm subsistentiæ diuinae. Distinguo antecedens, non causat forma-

liter

Sectio II.

89.

liter immediate, concedo, ob rationem argumenti, mediate radicaliter, nego: quæ mediata, & radicalis causatio stat in exigentia, quam habet productio vniōnis naturalis, ut sit causata vniō substantiæ creatæ: At vero cum in Virgine repugnet talis mediata causatio, quia actioni productivæ naturalis vniōnis nequit deberi connaturaliter hypostasis divina, necesse est nobis recurrere ad causationem immediatam, per immediatum influxum in hypostaticam vniōm.

Argumentum tertium: Iudæi fuerunt Veri Dei occisores; atqui non destruxerunt vniōm hypostaticam: Ergo Maria, erit vera Deigenitrix, licet vniōm hypostaticam non producat. Iuxta sententiam de triplici vniōne hypostatica, distingo minorem, non destruxerunt vniōm hypostaticam vniōnis naturalis cum Verbo, nego, vniōm hypostaticam inter animam, & corpus, subdistingo, immediate concedo, mediate, & radicaliter, quatenus comprehendam vniōnis totalis destruxerunt, nego: nam hoc modo potest dici, quod destruxerunt vniōm totalem hypostaticam, quia ad destructionem totius sufficit destrutio viii partis, cum ex defectu cuiuslibet deficiat totum.

Iuxta sententiam vero de duplice vniōne hypostatica, concessis præmissis, nego consequentiam, & ratio disparitatis est, quia iuxta Phylogenorum axioma magis requiritur ad productio-

nem

nem, quam ad destructionem, cum hæc sit ad non esse rei, & illa ad esse: Vnde ad destructionem, seu interfectionem Dei hominis sufficit, quod actio Iudeorum connexa sit, & determinata ex eorum prava intentione ad occidendum illum hominem, qui erat verus Deus, at vero ad productionem Dei hominis non sufficit actio per se determinata ad hominem, sed requiritur determinata per se ad Deum hominem, quod iuxta nostram probationem non accidet, si à Virgine non producatur unio hypostatica.

Argumentum quartum: Ut vere Christus resurgeret sufficiens fuit actio productiva unionis inter animam, & corpus: Ergo pariter ut fuerit vere genitus à Maria. Admissa tripli unione hypostatica partiali, nego antecedens, quia non solum debuit produci in resurrectione unio animæ, & corporis, sed etiam unio hypostatica illius unionis. In sententia vero de unione dupli, nego consequentiam, & est disparitas, quia actio productiva unionis in resurrectione, utpote ex natura sua tendens ad producendum Deum hominem fuit supernaturalis quod ad substantiam, conexa, & essentialiter supponens subsistentiam divinam existentem in anima, & corpore Christi. At actio Virginis solum terminata ad unionem naturalem fuit naturalis quoad substantiam, & non tendens ex natura sua ad producendum Deum hominem, neque divinam hypostatisim exigens.

Argumentum quintum: Ponamus prius natura factam fuisse unionem hypostaticam, quæ fieret naturalis; & sic argumentor: Ex vi actionis Virginis productivæ unionis naturalis extitit Deus homo: Ergo ex vi talis actionis Maria fuit Mater Dei hominis; sed in eo casu iam supponebatur producta unio hypostatica: Ergo sine huius productione stat Maternitas Dei. Distinguuo antecedens, ex vi actionis Virginis per se, & ob propriam exigentiam, extitit Deus homo, nego; per accidens respectu actionis Virginis, & concomitanter, transeat. Etenim cum actio Virginis productiva unionis naturalis neque exigat, neque possit exigere Deum hominem, cum potius illi repugnet naturaliter, nequit, ex vi illius per se, & iuxta suam exigentiam existere Deus homo: Vnde esset Deus homo per accidens, respectu Virginis, ac proinde hæc non esset Mater Dei, cum Mater sit causa per se Filii.

Argumentum sextum: Si Maria produxit utramque unionem, datus fuit per illam maior concursus possibilis: Ergo etiam concursus Paternus: Ergo fuit Mater, & Pater Christi, quod est absurdum. Distinguuo antecedens, maior concursus possibilis intra lineam concursus feminæ concedo, extra eam lineam, nego, & consequentiam: Concursus enim Paternus non distinguitur à Materno in maiori, vel minori extensione,

tione, sed in eo, quod Paternus est purè activus, Maternus vero activus, & passivus iuxta dicta. Præterea, ut bene ait P. Rodes hic q. 2. Sect. 1. §. 1. fine, satis inutilis questio est, an Beata Virgo possit dici Pater, & Mater Christi, seu Patri-mater? Nam hoc solum dicitur metaphorice, & poetice, ut Sinesius Hymno 2. de Patre Eterno cecinit; *Tu es Pater, Tu es Mater, Tu Mas, Tu Femina.*

Argumentum septimum: Sine illa speciali actione terminata ad verbum, dicitur vere Deus homo pati, ambulare, tristari &c. Ergo sine illa speciali actione terminata ad Deum potest Maria vere dici Dei Mater. Nego consequentiam, & est disparitas, quia illæ actiones sunt ordinis inferioris ac actio generativa, ideoque licet respectu illarum per accidens se habeat, quod procedant ab Homine Deo, cum tamen hic, & nunc ab eo procedant, de illo vere dicuntur ob communicationem idiomatum, & quia actiones sunt suppositorum, scilicet denominative: at vero actio generativa, cum sit superioris ordinis debet per se, & non per accidens terminari, & connecti cum tali supposito; quod non haberet actio Virginis si ad unionem hypostaticam non terminaretur, vt probavimus.

Argumentum octavum: Unio hypostatica vel vt, quod, vel vt quo sanctificat humanitatem; sed necessarium fuit, quod Virgo illam produceret: Ergo, & quod humanitatem sanctificaret.

Vlte-

Vlt̄erius: Ut Maria sit Mater Dei hominis non est necesse, quod produixerit eius Animam, Materiam, Gratiam, & reliqua supernaturalia dona: Ergo nec quod produixerit unionem hypostaticam. Distinguo consequens, concessis præmissis, quasi materialiter, seu causative, physice producendo unionem, quæ alias est forma sanctificans, concedo, principaliter, & moraliter nego, hoc est, Virgo fuit causa pure physica, & instrumentalis unionis, quæ est forma sanctificans; at vero causa principalis, & moralis, cui per se sanctificatio tribuitur, est solus Deus: vnde nullū absurdum sequitur ex conclusione.

Ad id quod additur nego consequentiam, & est disparitas, quia de ratione nullius Matri est productio animæ, aut materia, cù debeant creari, sed sufficit productio unionis naturalis, quæ est vera generatio: At vero de ratione omnis Matri est actio, vel productiva, vel connexa cù productione talis suppositi. Neque vt Virgo sit vera Dei Mater debuit producere gratiam, & alia dona supernaturalia Christi, quia licet hæc non creantur, sed educantur, seu generentur; tamen eorum generatio non pertinet ad formalem conceptum suppositi geniti, cum talis conceptus intelligatur sine talibus donis, vt est evidens.

Argumentum nonum ex P. Marin supra
Sæti Patres sine his subtilitatibus de productio-

ne

94.

Dissertatio II.

ne vniōnis hypostaticē salvant Beatam Virgi-
nem esse proprie Matrem Dei ex eo præscisse,
quod in instanti Conceptionis Christi, vñita sit
humanitas Verbo: Ergo non requiritur ad Ma-
ternitatem Dei produc̄tio vñionis hypostaticē.
Vterius ex eodem cum Goneto. Si Beata Vir-
go constituatur Mater Dei ex eo, quod ut cau-
sa instrumentalis elevata à Deo producat in vte-
ro suo vñionem hypostaticā, qualibet alia Mu-
lier producens sic elevata vñionem in vtero Vir-
ginis, vel Virgo in vtero alterius fæminæ, erit
Mater Dei; sed hoc est absurdum: Ergo, & id,
ex quo inseritur.

Præmitto adsolucionem, quod Sancti Patres
dogmatice declarantes mysterium fidei de Ma-
ternitate Dei, non curaverunt de apicibus pro-
babilibus Phylosophorum, & Medicorum circa
requisita ad rationem Matris: Inde quando di-
cunt, vel insinuant, Beatam Virginem esse pro-
prie Matrem Dei ex eo, quod in instanti Con-
ceptionis humanitas fuit vñita Verbo, præscin-
dunt ab eo, quod fuerit vñita, vel non ex vi ac-
tionis Virginez, non autem determinate negat,
fuisse ex vi talis actionis vñitam, quoniam ne-
cessitas influxus in vñionem ad fidem non pe-
rinet, sed est mere probabilis. Hinc distinguo
antecedens, ex eo præscisse, quod in instanti
conceptionis vñita sit humanitas Verbo præscin-
dendo ab eo quod sit vñita, vel non ex vi ac-
tionis

Sectio II.

95.

nis Virginex, concedo; determinate id negan-
do, nego. Ad id quid additur distinguo maiorem. Si
Beata Virgo constituatur Mater Dei ex eo vni-
ce, quod &c. Concedo propositionem, & nego
suppositum; si non vñice, sed etiam per alia re-
quisita, quæ in casu argumenti deficerent, nego.
Etenim licet verum sit quod Maria constituitur
Mater Dei per influxum in vñionem hypostati-
cam, ad quem est elevata, non tamen constitui-
tur vñice, sed etiam per passivum concursum,
& per conjunctionem cum genito ratione mate-
riæ propriæ seminalis receptæ in proprio vtero;
id autem deficeret tum in alia Muliere produ-
cente vñionem in vtero Virginis, tum in hac
producente in alieno vtero. Et ut videatis ine-
ficiaciam argumenti, insto illud. Libertas con-
stituitur per iudicium indifferens; sed in homine
prædeterminato datur iudicium indifferens: Ergo
& libertas Gonetus concedet consequentiam,
sed non concedet Pater Marin, neque etiam Go-
netus facta instantia in Beato.

Argumentum decimum: Veritas de fide in-
fallibilis nequit nisi fundamento fallibili; sed
Mariam esse Matrem Dei est veritas de fide infalli-
bilis: Ergo nequit nisi fundamento fallibili; at-
qui necessitas influxus in vñionem hypostaticā
est fundamentum fallibile: Ergo nequit in ea ni-
ti Maternitas Dei. Hoc argumentum sæpe au-
torum divi,

divi, & semper risi, miratusque sum, Viros Do-
ctos illud proponere. Distinguo maiorem, ne-
quit certo niti fundamento fallibili, concedo,
nequit probabiliter niti, nego. Etenim veritas
fidei solum nititur certo revelationi divinæ; at-
tamen, ad explicationem aliquarum veritatum
fidei, utimur fundamēntis probabilibus, ac pro-
inde quæ non certo, sed pure probabiliter fun-
dant eas veritates.

Exempli gratia: De fide est essentiam divinam communicari Filio, & non Paternitatem, quæ realiter identificatur cum essentia. Quomodo autem id fieri posse sine contradictione, ab aliquibus Théologis explicatur per distinctionem rationis, ab alijs per Scoticam, & ab alijs per virtualem. Atque hi dicunt, non posse consistere eam veritatem absque distinctione virtuali: Ergo ea veritas fidei fundatur in distinctione virtuali. Ita sane: sed non certo, verum tantum probabiliter, inde qui distinctionem virtualem negat, non est Hereticus, quia neque negat veritatem fidei, neque fundamentum certum illius, sed solum opinionem probabilem. Pariter dic in nostro casu, & similibus.

SECTIO

SECTIO TERTIA.
¶ *Verum Maternitas Dei Radicalis sit physica qualitas, vel in electione constituta?*

Maternitas Dei radicalis nihil est aliud, quam principium quo generativum Dei hominis, seu illa virtus immediata, & proxima ad generandum hominem Deum: Hæc igitur radicalis Maternitas dupliciter considerari potest, scilicet vel *intrinseca*, & erit talis, si sit aliqua physica qualitas per modum formæ inherens Beata Virgini, & productiva vnionis hypostaticæ: vel *extrinseca*, si sit aliqua Dei volitio specialiter applicans Omnipotentiam potentia generativa Mariæ, & eam elevans ut producat hominem Deum, vi cuius voluntatis in Matrem Dei eligatur; ideoque vocatur *electio*.

Admodum quo dupli modo in tract. de Iustificat. dicunt Theologi communiter, posse à Deo condonari peccatum; scilicet, vel condonatione *intrinseca*, quando nimurum (vti defacto accidit) remittit Deus peccatum infundendo animæ qualitatem supernaturalem, quæ est gratia sanctificans, peccati expulsivam: vel condonatione *extrinseca*, si Deus condonet peccatum per actum suæ voluntatis, quo nolit in Peccatore amplius displicere ratione peccati preteriti. Queritur ergo, an radicalis Maternitas Dei sit

G